

**Opravična št.:**

Up-714/16, Up-833/16

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2018:Up.714.16

Akt:

Ustavni pritožbi zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 28. 7. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 20. 7. 2016, zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 8. 2016, zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 26. 9. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 9. 2016 in zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. IV K 53384/2014 z dne 28. 9. 2016

Izrek:

Ustavni pritožbi zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 28. 7. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 20. 7. 2016, zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 8. 2016, zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 26. 9. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 9. 2016 in zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. IV K 53384/2014 z dne 28. 9. 2016 se ne sprejmeta.

Evidenčni stavek:

Pri odločanju o posegu v pravico posameznika do osebne svobode iz prvega odstavka 19. člena Ustave morajo sodišča upoštevati pogoje iz prvega odstavka 20. člena Ustave. Svojo odločitev morajo sodišča obrazložiti. Ustrezna obrazložitev je hkrati tudi pogoj za preizkus razumnosti sprejete odločitve.

Sodišča nevarnost ponovitve kaznivega dejanja na podlagi obstoja subjektivne okoliščine, zaradi katere menijo, da je pri pritožniku podan razlog ponovitvene nevarnosti, utemeljujejo s konkretizirano dokazno oceno izpovedbe vsake od prič in vseh izpovedb prič skupaj. Hkrati sodišča tudi ocenijo in konkretizirano odgovorijo, zakaj ne upoštevajo pritožnikovega zagovora, ki zanika obstoj pogovora z obremenilno pričo in "seznam za fentanje".

Sodišča nevarnost ponovitve kaznivega dejanja na podlagi obstoja subjektivne okoliščine, zaradi katere menijo, da je pri pritožniku podan razlog ponovitvene nevarnosti, utemeljujejo tudi z oceno mnenj izvedencev klinične psihologije in psihiatrije. To zadnje predstavlja tudi osvežitev dokazne podlage. Sodišča svojo presojo konkretizirajo. Izvedenski mnenji ovrednotijo v celoti, dokazno oceno pa oprejo na obrazložene ugotovitve, zakaj ne sprejemajo drugačne ocene pritožnika.

Tudi pritožbeno sodišče je obrazloženo odgovorilo na očitke pritožnika, pomembne za odločitev.

Takim obrazložitvam ni mogoče očitati nerazumnosti, pa tudi očitne napačnosti ne.

Ker so sodišča zahtevi po konkretizaciji zadostila, z izpodbijanimi sklepi niso kršila pravice pritožnika iz 22. člena v zvezi s prvim odstavkom 19. člena Ustave.

Geslo:

1.5.51.2.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Nesprejem, ker očitno ni kršitve ustavnih pravic.

1.4.10.6 - Ustavno sodstvo - Postopek - Vmesni postopki - Izločitev sodnika.

1.5.5.2 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Ločena mnenja članov - Odklonilna mnenja.

5.3.13.17 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja „(19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31)“ - Obrazložitev.

5.3.5 - Temeljne pravice - Državljske in politične pravice - Svoboda posameznika „(19, 20)“.

Pravna podlaga:

Člen 55.b.2, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:

Dokument v PDF obliki:



[Up-714-16, Up-833-16.pdf](#)



[Up-714-16, Up-833-16 Odklonilno LM DDr. Jaklič.pdf](#)

Polno besedilo:

Up-714/16-18

Up-833/16-12

29. 3. 2018

SKLEP

Ustavno sodišče je v postopkih za preizkus ustavnih pritožb dr. Milka Noviča, Ljubljana, ki ga zastopa Jože Hribernik, odvetnik v Ljubljani, na seji 29. marca 2018

sklenilo:

Ustavni pritožbi zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 28. 7. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 20. 7. 2016, zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 8. 2016, zoper sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 26. 9. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 9. 2016 in zoper sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. IV K 53384/2014 z dne 28. 9. 2016 se ne sprejmeta.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Ustavno sodišče je že obravnavalo ustavni pritožbi istega pritožnika. Z odločbo št. Up-495/16, Up-540/16 z dne 18. 7. 2016 (Uradni list RS, št. 51/16) je ugotovilo, da je bila pritožniku s pripornimi sklepi kršena njegova pravica iz 22. člena Ustave v zvezi s prvim odstavkom 19. člena Ustave, ker je bila obrazložitev subjektivnih okoliščin o obstoju ponovitvene nevarnosti pri

pritožniku zgolj navidezna in ravni, zahtevane z 22. členom Ustave, ni dosegla. Po navedeni odločitvi Ustavnega sodišča so sodišča ponovno odločala o priporu zoper pritožnika in ugotovila, da je pri pritožniku podana ponovitvena nevarnost. Pritožnik je najprej vložil ustavno pritožbo št. Up-714/16 [1] in kasneje še ustavno pritožbo št. Up-833/16.[2] Ker gre za istega pritožnika, je Ustavno sodišče ustavni pritožbi obravnavalo skupaj.

2. V času vložitve ustavnih pritožb je zoper pritožnika tekkel pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani kazenski postopek zaradi kaznivega dejanja umora po 1. in 4. točki 116. člena Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 95/04 – uradno prečiščeno besedilo – KZ), ki še ni bil pravnomočno končan. Pritožnik izpodbija pravnomočne sklepe sodišč, ki ugotavljajo, da je pri njem še vedno podan priporni razlog ponovitvene nevarnosti po 3. točki prvega odstavka 201. člena Zakona o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14 in 66/17 – v nadaljevanju ZKP),[3] in sklepa, s katerima je sodišče zavrnilo predlog pritožnikovih zagovornikov za odpravo pripora.[4]

3. V sklepu z dne 20. 7. 2016 je Okrožno sodišče najprej ocenilo, da do tedaj zbrani dokazi potrjujejo dovolj visoko stopnjo verjetnosti, da je prav pritožnik storil očitano kaznivo dejanje. Izhajalo je iz dejstva, da je obtožnica pravnomočna, iz poročila o preiskavi Nacionalnega forenzičnega laboratorija in izvedenskega mnenja Franca Sabljiča. Za druge, na glavni obravnavi izvedene dokaze je presodilo, da obstoja utemeljenega suma niso omajali do te mere, da bi bilo treba pripor odpraviti. Pri oceni o obstoju objektivnih okoliščin je izhajalo iz teže kaznivega dejanja (pritožniku se očita kaznivo dejanje umora s predpisano kaznijo najmanj 15 let zapora), načina njegove storitve (dejanje naj bi storil tako, da je žrtev počakal na parkirišču pred lokalom, kjer so imeli zaposleni na Kemijskem institutu (v nadaljevanju KI) novoletno zabavo, zahrbtno naj bi ga dvakrat ustrelil v glavo, kar naj bi kazalo na pritožnikovo odločenost, da je pri streljanju uspešen in ga tudi dokonča) ter dejstva, da se je vključil v strelsko družino (kar naj bi kazalo na to, da je bilo kaznivo dejanje načrtovano in skrbno pripravljeno). Oceno o obstoju subjektivnih okoliščin (da je bil pritožnik konfliktna oseba) je oprlo na izpovedbe zaslišanih prič Aleša Farkaša (pritožnik naj bi mu rekel, da bo vse "fental", omenjal naj bi "seznam za fentanje", na katerem naj bi bila tudi žrtev in njegova pomočnica), Damirja Metelka (o "seznamu za fentanje" naj bi mu povedal Aleš Farkaš, sam naj bi pritožnika označil kot včasih malo sitnega, malo zajedljivega, med njima naj spora ne bi bilo), Božidarja Ogorevca (pritožnik naj bi bil konfliktna oseba, bil naj bi v sporu s sodelavci in z žrtvijo, bil naj bi "*trouble maker*", deloval naj bi izrazito negativno), Nataše Novak Tušar (pritožnik naj bi se zelo rad prerekal, kregal) in Maše Korenčan (pritožnik naj bi bil konfliktna oseba, grob in žaljiv). Pri oceni o obstoju subjektivnih okoliščin je nadalje izhajalo iz dejstva, da je bil pritožnik tudi v več sodnih sporih z žrtvijo (direktor naj bi se v letu 2009 odločil, da mu odpove delovno razmerje, pritožnik pa naj bi zoper njega in KI podal tudi kazensko ovadbo zaradi kaznivega dejanja kršitve moralnih avtorskih pravic), in iz mnenja izvedenca klinične psihologije dr. Emila Benedika. Po oceni sodišča je treba ugotovitev izvedenca, ki naj bi dopuščal, da bi pritožnik lahko uporabil fizično agresijo, ocenjevati v povezavi z izpovedbami navedenih prič, ki naj bi pritožnika opisovale kot neugodnega, konfliktnega, verbalno napadalnega, torej takega, ki je sodelavce ustrašoval in jim dal jasno vedeti, naj se pazijo za svoj obstoj v službi, ko bo on prevzel vodenje oddelka. Kot upoštevne sodišče nadalje navede ugotovitve izvedenca, da je pritožnik oseba z visokimi aspiracijami in zahtevami do drugih, hkrati pa naj bi se počutil razvrednotenega in oškodovanega. Sodišče meni, da je k temu v večji meri pripomogla prekinitev dela in odpoved službe, s čimer naj se pritožnik ne bi sprijaznil in naj bi ga to še vedno močno vznemirjalo. Kot upoštevno sodišče šteje tudi ugotovitev izvedenca, da so pri

pritožniku poleg razočaranja in depresivne naravnosti navzoča tudi agresivna in maščevalna občutja, ki naj bi jih pritožnik relativno uspešno nadziral. Ker naj bi po zaključku izvedenca lahko šlo le za pritožnikove nekdanje sodelavce in prav zaradi sporov s KI, je po oceni sodišča podana realna in konkretna nevarnost, da morebitna druga nesoglasja ali zamere do drugih zaposlenih na KI oziroma v drugi inštituciji reši na enak ali podoben način. Tudi dejstvo, da se je pritožnik vključil v strelsko društvo, naj bi kazalo na to, da je bilo kaznivo dejanje načrtovano in skrbno pripravljeno. Stališče, da je pripor neogibno potreben, sodišče opre na oceno, da je nevarnost ponovitve istovrstnega ali podobnega kaznivega dejanja v primeru izpustitve pritožnika na prostost ali nadomestitve pripora z milejšim ukrepom tako visoka, da jo je zaradi zagotovitve varnosti, predvsem življenja ljudi, mogoče odvrniti le s priporom, ne pa z milejšim ukrepom. Glede na to, da je pritožnik v priporu od 24. 12. 2014, je sodišče ob upoštevanju teže kaznivega dejanja in okoliščin njegove storitve ocenilo, da je pripor sorazmeren s pravico pritožnika do osebne svobode.

4. Višje sodišče je s sklepom z dne 28. 7. 2016 zavrnilo pritožbo pritožnikovih zagovornikov zoper sklep z dne 20. 7. 2016 (glej 3. točko obrazložitve tega sklepa). Tudi na podlagi lastne ocene obstoječih dokazov je pritrnilo oceni prvostopenjskega sodišča, da je podan utemeljen sum. Po presoji Višjega sodišča je prvostopenjsko sodišče na podlagi ugotovljenih objektivnih in subjektivnih okoliščin razumno utemeljilo, da je podana realna nevarnost, da bi pritožnik na prostosti ponovil istovrstno ali podobno kaznivo dejanje. Kot pomembno okoliščino je tudi Višje sodišče izpostavilo "seznam za fentanje". Presojo, da je izpoved priče Aleša Farkaša za pritožnika obremenilna, Višje sodišče opre na oceno, da je ta priča na glavni obravnavi potrdila vse svoje predhodne izpovedbe, ki jih je dala v preiskavi in na policiji. V zvezi s to presojjo Višje sodišče oceni tudi zagovor pritožnika, ki zanika, da bi Alešu Farkašu omenjal "seznam za fentanje", in pojasni, zakaj šteje izpoved te priče za prepričljivo. Pojasni, da je treba kljub dejstvu, da priča Aleš Farkaš pogovor s pritožnikom, v katerem naj bi mu ta omenil "seznam za fentanje", ocenjuje kot gostilniško debato, ki je ni jemal resno, kot upoštevne izpostaviti njun pogovor v drugi polovici leta 2014 na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo. V tem naj bi mu pritožnik ponovno omenil, koga naj bi "fental". Poleg tega naj bi priča Aleš Farkaš o tem seznamu povedal tudi priči Damirju Metelku. Od oseb iz navedenega seznama naj bi bila ena oseba že mrtva, zoper druge pa naj bi očitno še vedno gojil zamere. Zgolj dejstvo, da dokaz z zaslišanjem dr. Stanislava Pejovnika ni bil izveden, po oceni Višjega sodišča še ne pomeni, da je izpovedba priče Aleša Farkaša o "seznamu za fentanje" nepomembna. Oceno o možnosti uporabe agresije pritožnika to sodišče opre na izpovedbo zaslišanih prič in mnenje izvedenca kliničnega psihologa dr. Emila Benedika. Pri tem pojasni, da nobena od zaslišanih prič sicer ni izpovedala, da bi bil pritožnik kdaj fizično nasilen. Kot upoštevne navede ugotovitve izvedenca kliničnega psihologa dr. Emila Benedika, ki naj bi pri pritožniku ugotovil navzočnost agresivnih in maščevalnih občutkov, vendar z upoštevanjem ocene, da jih pritožnik relativno uspešno nadzira, ker naj ne bi bile povezane s hujšimi duševnimi motnjami v smislu psihoze. Višje sodišče upošteva tudi dejstvo, da ta izvedenec ni mogel potrditi, da bi pritožnik uporabil fizično nasilje, ker naj tega psihološki pregled ne bi dopuščal. Agresivnost naj bi se pri pritožniku izražala bolj v posredni, prikriti in besedni obliki. Višje sodišče nadalje ugotovi, da z mnenjem izvedenca psihiatrične stroke v fazi pritožbenega odločanja še ne razpolaga. Kot okoliščino, ki za presojjo ponovitvene nevarnosti ni ključna, to sodišče drugače od prvostopenjskega sodišča, ne šteje vključitve pritožnika v strelsko društvo. Poročilo o obnašanju pritožnika v priporu tudi po presoji Višjega sodišča ne izkazuje njegove agresivnosti, vendar naj bi bilo treba upoštevati, da gre za specifične okoliščine nastanitve, v katerih je pritožniku omejena svoboda gibanja in je stalno pod nadzorom. Zato naj

ne bi bilo mogoče sklepati, da pritožnik ni nagnjen k agresivnosti, ki naj bi jo do določene mere zaznali njegovi sodelavci, sicer v verbalni obliki, pa tudi izvedenec klinične psihologije ob upoštevanju pritožnikovih zamer do nekdanjega vodstva oziroma sodelavcev na Kl. Višje sodišče potrди tudi oceno prvostopenjskega sodišča o sorazmernosti posega in to presojo opravi z vidika trajanja pripora. Ob navedbi konkretnih okoliščin in njihovi oceni presodi, da postopek teče kontinuirano, brez nepotrebnega odlašanja in da se vsa procesna dejanja opravljajo zgoščeno.

5. Okrožno sodišče je v sklepu z dne 19. 9. 2016 ugotovilo, da je pri pritožniku še vedno podan priporni razlog ponovitvene nevarnosti po 3. točki prvega odstavka 201. člena ZKP. Tudi po oceni tega sodišča je dejanski stan med 20. 7. 2016 in 19. 9. 2016 popolnoma enak, saj v vmesnem času ni bil izveden noben dokaz. Kot izvedensko mnenje je to sodišče štelo samo mnenje dr. Emila Benedika. Mnenju dr. Mateja Kravosa sodišče lastnosti sodnega izvedenskega mnenja ni priznalo, saj naj bi jo pridobilo šele, ko je podano ustno, na naroku po načelu kontradiktornosti. Po stališču Okrožnega sodišča subjektivnih okoliščin za obstoj ponovitvene nevarnosti ni mogoče ocenjevati izven konteksta utemeljenega suma. Tudi po oceni tega sodišča iz izpovedb prič izhaja, da je bil pritožnik konfliktna oseba, ki je bil v sporu z oškodovancem, in da je izmed vseh izpovedi najbolj obremenilna izpovedba priče Aleša Farkaša. Značilnosti izpovedbe prič, zlasti izpovedbe priče Aleša Farkaša, naj glede na obstoj utemeljenega suma ne bi bilo mogoče obravnavati neodvisno in ločeno od dejanja, ki se očita pritožniku. Ocena, da je pritožnik ponovitveno nevaren, naj bi bila zato v življenjski oceni takšne izjave. V luči utemeljenega suma, da je pritožnik eno od oseb iz seznama umoril, naj bi se opisi izpovedi prič o njegovi prepirljivosti, težavnosti, zastraševanju, grožnjah ter drugi konflikti s sodelavci pokazali bistveno bolj nevarni. Obstoj subjektivne okoliščine pri pritožniku naj bi utrjevalo tudi izvedensko mnenje dr. Emila Benedika. Glede na zagroženo kazen je po presoji tega sodišča pripor, kljub njegovemu trajanju, še vedno sorazmeren poseg.

6. Višje sodišče je s sklepom z dne 26. 9. 2016 zavrnilo pritožbo pritožnikovih zagovornikov zoper sklep z dne 19. 9. 2016. Potrdilo je strinjanje z dokazno oceno prvostopenjskega sodišča o obstoju utemeljenega suma in nato obrazložilo, na podlagi česa tudi samo šteje, da je utemeljen sum podan. Pritrdilo je očitkom pritožnika, da so razlogi izpodbijanega sklepa, po katerih naj bi bil telefon obtoženca v času storitve kaznivega dejanja registriran na bazni postaji, ki ne pokriva kraja pritožnikovega bivanja, pokriva pa ožje območje kraja, kjer je bilo kaznivo dejanje izvršeno, zmotni. Pri tem je ocenilo, da se ugotovljena protispisnost ne nanaša na odločilno dejstvo, zato naj absolutna bistvena kršitev določb kazenskega postopka ne bi bila podana. Višje sodišče je pritrdilo tudi očitku pritožnika, da je stališče prvostopenjskega sodišča, po katerem izvedensko mnenje sodnega izvedenca psihiatrične stroke dr. Mateja Kravosa ni dokaz, ker izvedenec še ni bil zaslišan na glavni obravnavi, temveč zgolj vloga, ki nima lastnosti izvedenskega mnenja, napačno. Dejstvo, da se prvostopenjsko sodišče ni vsebinsko opredelilo do izvedenskega mnenja, pa naj ne bi pomenilo bistvene kršitve določb kazenskega postopka. Višje sodišče je oceno oprlo na ugotovitev, da potrebuje pisno izvedensko mnenje dr. Mateja Kravosa. To mnenje naj bi se v določenih ugotovitvah, pomembnih za presojo pritožnikove ponovitvene nevarnosti, razlikovalo od izvedenskega mnenja dr. Emila Benedika, obramba pa je predlagala zaslihanje izvedenca dr. Mateja Kravosa na naroku za glavno obravnavo. Odločitev, da priporni razlog ponovitvene nevarnosti ni več podan, naj bi bila preuranjena. Po mnenju Višjega sodišča je prvostopenjsko sodišče oceno o realni in konkretni nevarnosti upravičeno oprlo tudi na izpovedbe prič, ki so pritožnika opisale kot neugodno, konfliktno, verbalno napadalno, izrazito negativno in manipulativno osebo, ki je bila pogosto v sporih s sodelavci. Zavrnilo je trditev obrambe, da del

izvedenskega mnenja dr. Emila Benedika izključuje obstoj ponovitvene nevarnosti pri pritožniku, in tudi samo ocenilo ta del izvedenskega mnenja. Menilo je, da to mnenje potrjuje, da so pri pritožniku izkazana agresivna nagnjenja. Izvedenec naj bi na glavni obravnavi tudi pojasnil, da jih pritožnik težje obvladuje. Kot osebne lastnosti naj bi izpostavil tudi njegovo depresivno naravnost ter mogoča maščevalna agresivna obdobja, ki naj bi jih pritožnik relativno uspešno nadziral. Izvedenec je po oceni sodišča podal mnenje, da se pritožnikova agresija (le) praviloma izraža zgolj v posredni, prikriti in besedni obliki, in torej možnosti drugačne oblike njenega izražanja pri pritožniku ni izključil. Po stališču tega sodišča je ob upoštevanju teže kaznivega dejanja in okoliščin izvršitve ter osebnostnih značilnosti pritožnika pripor zato neogibno potreben za odvrnitev ponovitvene nevarnosti. Oceno o sorazmernosti je Višje sodišče oprlo tudi na ugotovitve o kontinuiranem poteku postopka, višini predpisane kazni in trajanju pripora.

7. Okrožno sodišče je s sklepom z dne 19. 8. 2016 zavrnilo predlog za odpravo pripora. Potrdilo je predhodno oceno o obstoju utemeljenega suma. Tudi samo je ocenilo, da od 28. 7. 2016 ni nastopila nobena procesno ali materialnopravna upoštevana okoliščina, ki bi kakorkoli vplivala na utemeljenost suma. Pri oceni o obstoju subjektivne okoliščine pri pritožniku je sodišče povzelo vsebino izvedenskega mnenja dr. Mateja Kravosa in poročila Zavoda za prestajanje kazni zapora (v nadaljevanju ZPKZ) z dne 27. 7. 2016. Pojasnilo je, da je prvenstveno presojalo težo izvedenskega mnenja, in sicer, ali je v tolikšni meri vplivalo na že ugotovljene subjektivne okoliščine ponovitvene nevarnosti, kot naj bi to zatrjevala obramba. Najprej je ugotovilo, da je sodišče v sklepu z dne 20. 7. 2016 izhajalo iz ocene izpovedb do tedaj v postopku zaslišanih prič in vsebine izvedenskega mnenja dr. Emila Benedika. Ker naj obramba v predlogu za odpravo pripora, ocene, sprejete na tej podlagi, ne bi problematizirala, in ob lastni oceni, ki ni vodila do drugačnih zaključkov, je sodišče pojasnilo, da se glede ocene izpovedi sklicuje na obrazložitev iz prejšnjih sklepov. Poudarilo je, da izvedensko mnenje dr. Emila Benedika ni bila edina podlaga za utemeljevanje obstoja subjektivne okoliščine za obstoj pripornega razloga ponovitvene nevarnosti. Okrožno sodišče kot upošteveno izpostavi stališče, da je ocena o obstoju subjektivne okoliščine v smislu ocene obdolženčeve osebnosti izvorno v pristojnosti sodišča in da je izvedensko mnenje le eden od dokazov, na katere se sklep o priporu lahko opira. Tudi po oceni tega sodišča izpovedi prič kažejo na to, da je bil pritožnik pogosto v sporu s sodelavci. Vse izpovedi skupaj pa naj bi dale podlago za sklep, da je pritožnik gojil zamero do oseb, ki naj bi mu povzročile krivico. Po stališču sodišča izpovedi prič, zlasti izpovedi Aleša Farkaša, glede na utemeljen sum, ni mogoče več opazovati neodvisno in ločeno od samega dejanja. Značaj izjave iz gostilniške razprave, da bo nekdo nekoga "fental", se po oceni sodišča bistveno spremeni, ko se na podlagi drugih dokazov vzpostavi utemeljenost suma, da je oseba, ki je to izjavila, storila kaznivo dejanje umora. Zato je po oceni sodišča sklep, da je pritožnik ponovitveno nevaren, podan prav v življenjski oceni take izjave. Sodišče meni, da je mogoče popolnoma življenjsko tudi brez mnenja dr. Emila Benedika oceniti, da so pri obdolžencu ob obstoju objektivnih podane tudi subjektivne okoliščine, ki omogočajo oceno, da bi lahko kaznivo dejanje, katerega je utemeljeno osumljen, ponovil zoper druge osebe. Po oceni Okrožnega sodišča je na podlagi izpovedbe prič mogoče ugotoviti, da je pritožnik do njih gojil negativna čustva. V okviru utemeljenega suma, da je pritožnik storil kaznivo dejanje zoper eno od oseb na seznamu, ki naj bi jih omenjal kot odgovorne za krivico, naj bi bil tudi brez mnenj izvedencev utemeljen sklep, da je pritožnik maščevalen in da je na podlagi te osebne lastnosti mogoče sklepati, da bi kaznivo dejanje lahko ponovil še zoper druge osebe, ki jih je omenjal. Ob oceni izvedenskega mnenja dr. Mateja Kravosa pa sodišče pojasni, da na tej podlagi ni moč zanikati, da je pritožnik psihično zdrava in nadpovprečno inteligentna osebnost, kar pa naj samo po sebi ne bi izključevalo njegove

ponovitvene nevarnosti. Višje inteligenčne kapacitete posameznika bi po oceni sodišča lahko prispevale k bolj premišljenim načinom izvrševanja kaznivih dejanj, kakršno se očita pritožniku.

8. S sklepom z dne 28. 9. 2016 je Okrožno sodišče zavrnilo ponoven predlog pritožnikovih zagovornikov za odpravo pripora. Stališče o tem, da so subjektivne okoliščine kot sestavni del pripornega razloga ponovitvene nevarnosti pri pritožniku podane, je sodišče oprlo na izpovedbe zaslišanih prič. Iz njihovih izpovedb naj bi izhajalo, da pritožnika označujejo kot konfliktno osebo, osebo, ki je bila v sporu z oškodovancem, osebo, ki je bila prepirljiva, težavna in tudi v konfliktih s sodelavci. Izrecno je izpostavilo in ovrednotilo tudi izpovedbo priče Aleša Farkaša, ki naj bi izpovedal o "seznamu za fentanje". O tem seznamu je po ugotovitvi sodišča izpovedala tudi priča Damir Metelko, ki ji je to povedal Aleš Farkaš. Ocena sodišča je, da se takih izjav pritožnika ob dejstvu, da je obtožnica pravnomočna, ne sme jemati zlahka. To naj bi še posebej veljalo ob dejstvu, da naj bi pritožnik Alešu Farkašu v letu 2014 rekel, da je za "fentanje" določenih oseb vse pripravljeno. Po stališču sodišč obstoj utemeljenega suma, da je pritožnik storil kaznivo dejanje zoper eno od oseb na "seznamu za fentanje", utemeljuje sklep, da je pritožnik maščevalen in agresiven do te mere, da je realno pričakovati, da bi ponovil kaznivo dejanje zoper druge osebe na tem seznamu. To oceno naj bi skozi ves kazenski postopek potrjevale ugotovitve izvedenca dr. Emila Benedika. Zaslišanje dr. Mateja Kravosa, ki naj bi pritrdil mnenju dr. Emila Benedika, naj ne bi omajalo ugotovitve sodišča o obstoju subjektivne okoliščine razloga ponovitvene nevarnosti. Izvedensko mnenje in zaslišanje dr. Mateja Kravosa je po mnenju sodišča treba ocenjevati v kontekstu utemeljenega suma, da je pritožnik storil očitano kaznivo dejanje. Po oceni sodišča je izvedenec dr. Matej Kravos dopustil, da je pri pritožniku obstajala razdiralna oblika agresivnosti, izpovedal naj bi, da je pritožnik z izgubo službe izgubil vse, da je prihajal v konflikte in je hotel dokazati svoj prav. Po oceni sodišča naj bi vse to v povezavi z izpovedbami prič glede pritožnikove težavne osebnosti in mnenjem izvedenca dr. Emila Benedika ter ob predpostavki, da obstaja utemeljen sum storitve očitane kaznivega dejanja, bilo za sodišče podlaga za sklep, da še vedno obstaja konkretna in realna nevarnost, da bi pritožnik dejanje, ki se mu očita, ponovil zoper druge osebe s "seznama za fentanje". Okoliščine, vrsta in način storitve kaznivega dejanja po oceni sodišča utemeljujejo sklep, da je pripor zoper pritožnika neogibno potreben za varnost ljudi in da je podano sorazmerje s priporom kot posegom v pravico pritožnika do osebne svobode. Po stališču Okrožnega sodišča pri kaznivih dejanjih, pri katerih se v največji mogoči meri ogroža varnost ljudi, kot je kaznivo dejanje umora, za odreditev pripora zadošča nižja stopnja verjetnosti ponovitve kaznivih dejanj kot v primerih, v katerih varnost ljudi ni tako hudo ogrožena.

9. V ustavnih pritožbah pritožnik opisuje potek zadeve, oporeka dokazni oceni sodišč, pojasnjuje nestrinjanje z ugotovljenim dejanskim stanjem in zatrjuje kršitve pravic iz drugega odstavka 14. člena, 19., 20., 22. člena, prvega odstavka 23. člena, 25., 28. in 29. člena Ustave ter 6. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 - v nadaljevanju EKČP). Trdi, da sodišča niso upoštevala odločbe Ustavnega sodišča št. Up-495/16, Up-540/16, saj naj od sodišč še vedno ne bi dobil odgovora na svoje očitke, da: (1) je priča Aleš Farkaš pogovor s pritožnikom v zvezi s "seznamom za fentanje" jemala kot gostilniško razpravo, (2) sodišče izvedensko mnenje dr. Emila Benedika povzema delno in (3) sodišče ni opravilo osvežitve dokazne podlage. Pritožnik se ne strinja z oceno sodišč, da je dejanski stan med 20. 7. 2016 in 19. 9. 2016 popolnoma enak. Pritožnik sodiščem po eni strani očita, da obstoj ponovitvene nevarnosti utemeljujejo le na teži očitane kaznivega dejanja in okoliščinah njegove storitve, kar naj ne bi bilo dovolj. Po drugi strani pa oporeka oceni sodišč o obstoju subjektivnih okoliščin, upoštevni za sklepanje o ponovitveni nevarnosti. Pritožnik trdi, da je

ocena sodišč o obstoju subjektivnih okoliščin kontradiktorna, ugotovitve sodišč, da so na podlagi izpovedb prič pri pritožniku podane subjektivne okoliščine, pa protispisne. Sodišča naj bi vsebino izpovedb prič navajala delno, brez medsebojne povezave in vsestranske ocene. Brez kritične ocene naj bi tudi v celoti sledila izpovedbi edine, za pritožnika obremenilne priče Aleša Farkaša. Po mnenju pritožnika je izpovedba te priče nekonsistentna in zmedena. Sodišča naj tudi ne bi pojasnila, zakaj niso sledila njegovemu zagovoru o zanikanju pogovora in "seznama za fentanje". Presoje, ali tudi osebnost pritožnika, okolje in razmere, v katerih živi, ter njegovo dosedanje življenje dajejo podlago za sklepanje o ponovitveni nevarnosti, naj sodišča, z izjemo kontradiktornih navedb prič, ne bi naredila. Protiustavno naj bi bilo tudi stališče sodišča, da subjektivnih okoliščin ne more ocenjevati zunaj konteksta, torej mimo dejstva, da je zoper pritožnika podan utemeljen sum storitve očitane kaznivega dejanja. Tudi vsebinska presoja sorazmernosti naj bi bila prazna. Pritožnik sodiščem očita, da so tudi vsebino izvedenskega mnenja dr. Emila Benedika povzela parcialno in nekritično. Osredotočila naj bi se samo na tisti del izpovedbe izvedenca, v katerem je dopustil možnost uporabe fizične agresije. Pritožnik ocenjuje, da izvedensko mnenje, če se prebere in ovrednoti v celoti, zanj ni obremenilno. Te celovite dokazne ocene naj sodišče kljub zahtevi iz navedene odločbe Ustavnega sodišča ne bi naredilo, prav tako naj ne bi osvežilo dokazne podlage. Sodišče naj bi 6. 7. 2016 sicer ugodilo dokaznemu predlogu obrambe in odredilo izvedenstvo psihiatrične stroke. Vendar naj kljub temu tega mnenja tudi do odločitve Višjega sodišča dne 28. 7. 2016 ne bi prejelo. Po drugi strani pa pritožnik sodiščem očita, da so kot izvedensko mnenje in s tem dokaz upoštevala samo mnenje izvedenca klinične psihologije dr. Emila Benedika. Lastnosti izvedenskega mnenja naj namreč ne bi priznala mnenju izvedenca psihiatrične stroke dr. Mateja Kravosa.

10. Po mnenju pritožnika so sodišča za vsak argument obrambe, ki naj bi bil v njegovo korist, našla nerazumen argument, s katerim naj bi za pritožnika ugodno okoliščino arbitrarno ocenila in naj je ne bi štela za upošteveno v tej smeri. Kot take pritožnik našteva poročilo ZPKZ Ljubljana z dne 27. 7. 2016,^[5] ki naj bi bilo zanj pozitivno in ugodno, ter mnenje izvedenca psihiatra z dne 3. 8. 2016, iz katerega naj bi izhajalo, da izvedenec pri njem ni ugotovil agresivnosti. Meni, da je v priporu le zaradi izjav petih prič, iz katerih naj bi izhajalo, da je verbalno agresiven, in zaradi omenjenega "seznama za fentanje". Pritožnik navaja, da je izvedenec psihiater dr. Matej Kravos na zaslišanju na naroku za glavno obravnavo 28. 9. 2016 v celoti potrdil svoje pisno izvedensko mnenje in pojasnil, da je skladno tudi z mnenjem izvedenca dr. Emila Benedika. Odgovarjal naj bi na vprašanja sodišč glede občutij pritožnika, izrazil naj bi tudi oceno, da takega načina storitve kaznivega dejanja pritožniku ne pripisuje. Najpomembnejša ugotovitev naj bi bila ocena tega izvedenca, da "seznam za fentanje" ne spada v kontekst pritožnika, da mu takega ravnanja ni mogoče pripisati, saj iz podatkov spisa zaključek o obstoju takega seznama, ki naj bi ga imel pritožnik, ne more biti logičen. Na podlagi navedenega pritožnik ocenjuje, da sodišča ne (z)morejo samostojno predstaviti ene subjektivne okoliščine, ki bi lahko omogočala konkretiziran sklep, da pri njem dejansko obstaja ponovitvena nevarnost. Pritožnik trdi, da na ponovitveno nevarnost ni mogoče sklepati na podlagi izpovedb prič Nataše Novak Tušar, Božidarja Ogorelca, Aleša Farkaša in Maše Korenčan. Sodišča pa naj bi storila prav to; po bližnjici in nedopustno naj bi presojala subjektivne okoliščine v luči objektivnih okoliščin. Pritožnik tudi očita sodiščem, da niso opravila osvežitve dokazne podlage, kar naj bi bila ena od zahtev iz navedene odločbe Ustavnega sodišča. Hkrati oporeka stališču sodišča, da samo zaslihanje izvedenca dr. Mateja Kravosa ni omajalo ugotovitev zadnjega sklepa o ugotovitvi obstoja ponovitvene nevarnosti pri pritožniku. Sklepanje sodišča naj bi bilo nesprejemljivo, saj naj se sodišča do tega izvedenskega mnenja še ne bi opredelila, ker ga niso štela kot dokaz. Sodišče naj bi celo zaključilo, da je za oceno o

ponovitveni nevarnosti ključna izpovedba več prič, izvedenska mnenja psihologa in psihiatra naj bi te izpovedbe prič le potrjevala, ne pa utemeljevala. Sodišče naj ne bi upoštevalo izvedenskega mnenja, ki je ocenjeval tudi izpovedbe prič v povezavi s samo osebnostjo pritožnika in v zvezi s tem jasno podal osebne lastnosti pritožnika, ki izključujejo realno in konkretno nevarnost.

11. Po oceni pritožnika iz vsebine sklepov ni mogoče razbrati tehtanja, ali je v konkretnem primeru varnost ljudi zaradi ponovitve tega kaznivega dejanja ogrožena do te mere, da odtehta poseg v pravico pritožnika do osebne svobode.

12. Pritožnik tudi trdi, da Višje sodišče ni ustrezno odgovorilo na njegov pritožbeni očitke, da v postopku dr. Stanislav Pejovnik ni bil zaslišan. Odgovor tega sodišča naj bi bil vsebinsko prazen in argumentacijsko nepodprt. Višje sodišče naj bi sicer pritrdilo oceni obrambe, da nobena izmed izpostavljenih prič ni izpovedala, da je bil pritožnik kdaj fizično nasilen. Vendar naj kljub temu ne bi ocenilo in s tem odgovorilo pritožniku, zakaj je potem na podlagi izpovedb teh prič podana ponovitvena nevarnost. Zato naj bi bilo stališče o ponovitveni nevarnosti absurdno in nerazumno. Višje sodišče naj tudi ne bi odgovorilo na očitke pritožnika o napačnem in delnem povzemanju izvedenskega mnenja. Zapisalo naj bi le, da z aktualnim izvedenskim mnenjem ne razpolaga.

13. Pritožnik meni, da izpodbijani sklepi ne prestanejo testa razumne obrazložitve. Zato naj ne bi zadostili zahtevi po obrazloženosti iz 22. člena Ustave, kar naj bi pomenilo kršitev pritožnikove pravice do osebne svobode iz prvega odstavka 19. člena Ustave. Pritožnik Ustavnemu sodišču predlaga, naj pripor nemudoma odpravi.

B. - I.

14. Veljavnost pripornih sklepov, s katerimi so sodišča ugotovila, da je pri pritožniku podan priporni razlog ponovitvene nevarnosti po 3. točki prvega odstavka 201. člena ZKP,^[6] in sklepov, s katerima je sodišče zavrnilo predlog pritožnika za odpravo pripora, je v času odločanja o pritožnikovih ustavnih pritožbah potekla. Ustavno sodišče praviloma šteje, da v primeru, ko izpodbijani akt v času odločanja ne velja več, ni izkazan pravni interes za odločanje Ustavnega sodišča. Zgolj ugotovitev kršitve človekove pravice – ne da bi bil izpodbijani posamični akt razveljavljen ali odpravljen (prvi odstavek 59. člena Zakona o Ustavnem sodišču, Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS) – namreč praviloma ne spreminja pritožnikovega pravnega položaja. Vendar pa Ustavno sodišče odloča drugače, kadar gre za zadeve, v katerih je predmet ustavne pritožbe sodno odločanje o omejitvi osebne svobode iz prvega odstavka 19. člena Ustave.^[7] Učinkovito varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin v teh primerih zahteva, naj ima prizadeti možnost ustavnopravnega varstva tudi v primeru, ko izpodbijani sklep ni več veljaven. Zato je Ustavno sodišče opravilo vsebinsko presojo zatrjevanih očitkov kršitev človekovih pravic tudi zoper izpodbijane sklepe.

B. - II.

15. Pritožnik očitkov o kršitvah pravic iz drugega odstavka 14. člena, prvega odstavka 23. člena, 25., 28. in 29. člena Ustave ter 6. člena EKČP ne utemelji. Trditve o teh kršitvah so pavšalne in ostajajo na splošni ravni, zato jih v postopku z ustavno pritožbo ni bilo mogoče preizkusiti. Predmet ocene v postopku z ustavno pritožbo tudi ne morejo biti trditve pritožnika, ki po vsebini

pomenijo njegovo nestrinjanje z ugotovljenim dejanskim stanjem, dokazno oceno okoliščin in izvedenih dokazov, pomembnih za odločitev o priporu.

16. Pritožnik je v postopku izdaje izpodbijanih sklepov ves čas uveljavljal, da je obrazložitev subjektivnih okoliščin za obstoj ponovitvene nevarnosti navidezna, brez vsebine, da ne vsebuje razlogov o odločilnih dejstvih, da so stališča sodišč absurdna in nerazumna, da sodišča vsak dokaz, ki naj bi mu bil v korist, arbitrarno oziroma nerazumno ocenijo v njegovo škodo, da sodišča izpovedbe prič in izvedenska mnenja povzemajo zgolj delno ter da še vedno ni dobil odgovora na očitke, ki so bistvenega pomena za odločitev o posegu v njegovo pravico do osebne svobode; na njih naj bi opozorilo Ustavno sodišče v odločbi št. Up-495/16, Up-540/16. Trditve pritožnika pomenijo zatiranje kršitve pravice iz 22. člena Ustave.

17. Iz ustaljene ustavnosodne presoje so razvidni pogoji iz prvega odstavka 20. člena Ustave, ki jih mora sodišče upoštevati pri odločanju o posegu v pravico do osebne svobode iz prvega odstavka 19. člena Ustave.^[8] Svojo odločitev mora sodišče obrazložiti. Obrazložitev sodne odločbe je samostojna in avtonomna prvina pravice do poštenega sojenja, ki ga - v okviru pravice do enakega varstva pravic - zagotavlja 22. člen Ustave. Ima izvorno vrednost, ki je v zagotavljanju uvida v razloge za odločitev samega po sebi. Za zagotovitev človekove pravice do poštenega sojenja in za zagotovitev zaupanja v sodstvo je velikega pomena, da stranka, še posebno, če v postopku ni bila uspešna, lahko spozna, kakšni so bili razlogi za odločitev, nanašajočo se na njeno pravico, obveznost oziroma obtožbo proti njej.^[9] Če njenemu pravnemu sredstvu ni ugodeno, mora biti iz obrazložitve sodišča razvidno, da se je sodišče z njenimi argumenti seznanilo in jih obravnavalo; tako stranka ne ostane v dvomu, ali jih ni sodišče kar prezrlo.^[10] Ustrezna obrazložitev je hkrati tudi pogoj za preizkus razumnosti sprejete odločitve.^[11] Pravica do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave varuje tudi pred sodniško samovoljo oziroma arbitrarnostjo. Če sodišče svoje odločitve sploh ne utemelji s pravnimi argumenti, tako da bi bilo mogoče sklepati, da ni odločalo na podlagi zakona, temveč na podlagi kriterijev, ki pri sojenju ne bi smeli priti v poštev, oziroma ko so razlogi sodišča že na prvi pogled tako nerazumni, da po nobeni od mogočih razlag zakona ne pridejo v poštev, je odločitev sodišča samovoljna oziroma očitno napačna.^[12]

18. Ob predstavljenih izhodiščih in trditvah pritožnika je moralo Ustavno sodišče presoditi, ali je obrazložitev sodišč, ki se nanaša na obstoj ponovitvene nevarnosti, zlasti okoliščin subjektivne narave, dosegla zahteve iz 22. člena Ustave in ali je pritožnik na svoje pritožbene očitke, ki so bili pomembni za odločitev o posegu v njegovo pravico do osebne svobode, dobil odgovor sodišč v skladu z zahtevami iz 22. člena Ustave.

19. Iz izpodbijanih sklepov izhaja, da so sodišča ob oceni, da obstaja utemeljen sum, ugotovila in navedla tiste konkretne okoliščine, tako objektivne kot subjektivne narave, iz katerih je mogoče napraviti na življenjskih izkušnjah utemeljen sklep, da obstaja resna in konkretna nevarnost, da bo pritožnik ponovil enako kaznivo dejanje, kot se mu očita. Obstoj subjektivne okoliščine, zaradi katere menijo, da je podan razlog ponovitvene nevarnosti, so utemeljila z oceno izpovedb vseh prič, zaslišanih v postopku, izvedenskih mnenj izvedenca klinične psihologije dr. Emila Benedika in izvedenca psihiatra dr. Mateja Kravosa ter poročila ZPKZ z dne 27. 7. 2016. Ko sodišča oceno o ponovitveni nevarnosti utemeljujejo s sklicevanjem na izpovedbe zaslišanih prič, poimensko navedejo vsako pričo posebej, po vsebini povzamejo njihove izpovedbe in na podlagi ocene vseh izpovedb skupaj sooblikujejo svojo dokazno oceno. Med drugim so ocenila, da je bil pritožnik

konfliktna oseba, ki je bila v sporu s sodelavci, tudi z žrtvijo, da je gojil zamero do oseb, ki naj bi mu povzročile krivico, in da je ustrahoval sodelavce. Še posebno skrbno so ovrednotila izpovedbo priče Aleša Farkaša v zvezi s "seznamom za fentanje", na katerem naj bi bile poleg žrtve še štiri druge osebe. S konkretnimi ugotovitvami in okoliščinami so pojasnila, zakaj štejejo izjavo te priče, ki je za pritožnika obremenilna, za prepričljivo in verodostojno. Pri tej oceni so sodišča upoštevala in ovrednotila tudi zagovor pritožnika, v katerem je pogovor s to pričo in obstoj takega seznama zanikal. Prav tako so sodišča obrazložila, zakaj izjave navedene priče ne morejo šteti zgolj kot primer gostilniške razprave. Tem obrazložitvam ni mogoče očitati nerazumnosti, pa tudi očitne napačnosti ne.

20. Ne drži, da so sodišča samo delno ocenila izvedenska mnenja. Ocenila so jih v celoti. Katere ugotovitve izvedencev so za odločitev upoštevne, je stvar proste presoje sodišč, ki mora biti obrazložena v skladu z ustavnimi zahtevami. Kot izhaja iz obrazložitve izpodbijanih sklepov, so sodišča na podlagi ugotovitev izvedenca dr. Emila Benedika ocenila, da ta dopušča, da bi pritožnik lahko uporabil fizično nasilje, da je pritožnik oseba z visokimi aspiracijami in zahtevami do drugih, hkrati pa naj bi se počutil razvrednotenega in oškodovanega, da so pri pritožniku poleg razočaranja in depresivne naravnosti prisotna tudi agresivna in maščevalna občutja, ki naj bi jih pritožnik relativno uspešno nadziral. Iz obrazložitve izpodbijanih sklepov nadalje izhaja, da so na podlagi ugotovitev izvedenca dr. Mateja Kravosa sodišča sprejela oceno, da izvedenec pri pritožniku ne ugotavlja duševne patologije, da je pritožnik psihiatrično zdrava in nadpovprečno inteligentna osebnost. Vendar so ocenila, da to samo po sebi ne izključuje ponovitvene nevarnosti. To oceno so obrazložila: ni mogoče prezreti, da višje inteligenčne kapacitete posameznika lahko prispevajo k bolj premišljenim načinom izvrševanja kaznivih dejanj, kakršno se očita pritožniku; izvedenec dopušča, da je pri pritožniku obstajala razdiralna oblika agresivnosti; pritožnik še vedno omenja zamere do sodelavca, konkurenta pri kandidaturi na vodstveno mesto, in njegove konflikte z vsemi direktorji KI. Sodišča niso spregledala poročila ZPKZ o obnašanju pritožnika v priporu, ki ne izkazuje agresivnosti. Vendar so menila, da gre pri odvzeti osebni svobodi za specifične okoliščine nastanitve, v katerih je pritožniku omejena svoboda gibanja in je tudi stalno pod nadzorom. Zato naj zgolj na tej podlagi ne bi bilo mogoče sklepati, da pritožnik ni nagnjen k agresivnosti, ki naj bi jo do določene mere zaznali njegovi sodelavci na KI. Sodišča so izvedenska mnenja ocenila tudi v povezavi z oceno izpovedb zaslišanih prič. Tudi tej njihovi presoji ni mogoče očitati očitne napačnosti.

21. Sodišča so izvedenska mnenja ocenjevala tudi v kontekstu utemeljenega suma, da je pritožnik storil kaznivo dejanje umora. To je dopusten in nujen okvir, v katerega smejo sodišča, ko sklepajo o ponovitveni nevarnosti, umestiti tudi svojo oceno o obstoju subjektivnih okoliščin. Tak način presoje ne pomeni, da so sodišča subjektivne okoliščine presojala skozi objektivno okoliščino. Sodišča so na podlagi vsakega od izvedenih dokazov izluščila konkretne okoliščine subjektivne narave, upoštevne za odločitev o obstoju ponovitvene nevarnosti. Oceno, ki so jo naredila na podlagi vsakega posamezno izvedenega dokaza, so povezala z oceno vsakega od drugih izvedenih dokazov in šele na tej podlagi sprejela stališče, da so pri pritožniku podane subjektivne okoliščine, ki omogočajo sklep, da obstaja realna in konkretna nevarnost, da bo pritožnik ponovil kaznivo dejanje, ki se mu očita.

22. Da bi bile okoliščine, ki so po oceni sodišča utemeljevale ponovitveno nevarnost, pri pritožniku take, da po naravi stvari tega ne bi mogle utemeljevati, ni mogoče trditi. Sodišča so odredila izvedenstvo psihiatrične stroke, da bi osvežila dokazno podlago za sklepanje o

subjektivni okoliščini, pomembni za obstoj ponovitvene nevarnosti. Na podlagi vsestranske ocene obeh mnenj ter izpovedi prič v celoti so sprejela razumno obrazloženo dokazno oceno, zakaj štejejo, da je podana subjektivna okoliščina, ki pri pritožniku izkazuje obstoj ponovitvene nevarnosti.

23. Ocena neogibne potrebnosti nadaljnjega trajanja pripora za varnost ljudi ni bila prezrta. Sodišča so pri presoji upoštevala načelo sorazmernosti, kar je ena od ustavnih zahtev. Kaznivo dejanje, ki se pritožniku očita v tem kazenskem postopku, kaže na najhujši poseg v ustavno varovano dobrino, to je življenje ljudi. Ob razumni oceni sodišč, da je pritožnik ponovitveno nevaren, je obrazložitev v tem delu temu ustrezno kratka, vendar še vedno takšna, da so iz nje razvidni razlogi, zaradi katerih sodišče ocenjuje, da bi bila varnost ljudi lahko ogrožena do te mere, da odtehta poseg v pritožnikovo pravico do osebne svobode, ki ga ni mogoče nadomestiti z milejšim ukrepom. Pri tem smejo sodišča kot enega od elementov te ocene upoštevati tudi visoko zagroženo kazen za storitev očitane kaznivega dejanja. Sodišče je pri oceni, ali je poseg v osebno svobodo še sorazmeren, moralo upoštevati tudi dejstvo, ali se kazenski postopek še vodi zgoščeno. Nasprotno, v primeru morebitnega zavlačevanja s postopkom bi to lahko pomembno vplivalo na odločitev, ali je pripor še dovoljen.

24. Z izpodbijanima sklepoma Višjega sodišča je pritožnik dobil razumno obrazložene odgovore na svoje očitke, pomembne za odločitev o zadevi. Kot je bilo že pojasnjeno, zgolj njegovo nestrinjanje z dokazno oceno stališč očitka, da ni dobil odgovora na svoje očitke, ne more utemeljevati. Iz navedenih razlogov presoji sodišč tudi ni mogoče očitati očitne napačnosti.

25. Glede na navedeno so sodišča z izpodbijanimi sklepi zadostila zahtevam iz 22. člena v zvezi s prvim odstavkom 19. člena Ustave. Zato Ustavno sodišče ustavnih pritožb ni sprejelo v obravnavo.

C.

26. Ustavno sodišče je ta sklep sprejelo na podlagi drugega odstavka 55.b člena ZUstS ter tretje alineje tretjega odstavka 46. člena Poslovnika Ustavnega sodišča (Uradni list RS, št. 86/07, 54/10, 56/11 in 70/17) v sestavi: predsednica dr. Jadranka Sovdat ter sodnice in sodniki dr. Matej Accetto, dr. Dunja Jadek Pensa, DDr. Klemen Jaklič, dr. Rajko Knez, dr. Etelka Korpič – Horvat, dr. Špelca Mežnar in dr. Marijan Pavčnik. Sodnik Marko Šorli je bil pri odločanju v tej zadevi izločen. Ustavno sodišče je sklep sprejelo s sedmimi glasovi proti enemu. Proti je glasoval sodnik Jaklič, ki je dal odklonilno ločeno mnenje.

dr. Jadranka Sovdat
Predsednica

[1] S to ustavno pritožbo pritožnik izpodbija sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 28. 7. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 20. 7. 2016 in sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 8. 2016.

[2] S to ustavno pritožbo pritožnik izpodbija sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 26. 9. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 9. 2016 in sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. IV K 53384/2014 z dne 28. 9. 2016.

[3] To so sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 28. 7. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 20. 7. 2016 in sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 26. 9. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 9. 2016.

[4] To sta sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 8. 2016 in sklep Okrožnega sodišča v Ljubljani št. IV K 53384/2014 z dne 28. 9. 2016.

[5] Gre za poročilo, ki vsebuje ugotovitve o obnašanju pritožnika za ves čas trajanja pripora.

[6] Gre za sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 28. 7. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 20. 7. 2016 in za sklep Višjega sodišča v Ljubljani št. I Kp 53384/2014 z dne 26. 9. 2016 v zvezi s sklepom Okrožnega sodišča v Ljubljani št. I Ks 53384/2014 z dne 19. 9. 2016.

[7] Glej 22. in 23. točko obrazložitve odločbe Ustavnega sodišča št. U-I-50/09, Up-260/09 z dne 18. 3. 2010 (Uradni list RS, št. 29/10, in OdlUS XIX, 2).

[8] Prim. odločbe Ustavnega sodišča št. Up-74/95, št. Up-75/95 in št. Up-57/95, vse z dne 7. 7. 1995 (OdlUS IV, 131, 132 in 133).

[9] Prim. sklep Ustavnega sodišča št. U-I-302/09, Up-1472/09, U-I-139/10, Up-748/10 z dne 12. 5. 2011 (Uradni list RS, št. 43/11, in OdlUS XIX, 22).

[10] Prim. odločbo Ustavnega sodišča št. Up-373/97 z dne 22. 2. 2001 (Uradni list RS, št. 19/01, in OdlUS X, 108).

[11] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-1381/08 z dne 23. 9. 2009 (Uradni list RS, št. 80/09).

[12] Glej odločbo Ustavnega sodišča št. Up-572/06 z dne 8. 11. 2007 (Uradni list RS, št. 107/07, in OdlUS XVI, 112).

⇒

Up-714/16-19

Up-833/16-13

19. 4. 2018

**ODKLONILNO LOČENO MNENJE
SODNIKA DDR. KLEMNA JAKLIČA
K SKLEPU ŠT. Up-714/16 in Up-833/16 Z DNE 29. 3. 2018**

Sodnikova vest kot sestavni del ustavnosodne kontrole

Poleg zadeve Novič sem proučil tudi spis št. IV K 47223/2017 (poskus umora dr. Janeza Plavca, vodje NMR centra, Kemijski inštitut). Dne 22. 3. 2017 sem pred Državnim zborom prisegel, da bom sodil po Ustavi in zakonu, ter po svoji vesti. Po tem, kar sem v spisu videl, vključno z delom preiskovalnih in (pravo)sodnih organov do sedaj, mi vest ne dopušča, da bi, še preden se v resnici ne preišče in razjasni nekaterih očitnih a ključnih vprašanj iz obeh zadev, sodeloval pri

potrjevanju ustavne skladnosti kakršnihkoli odločitev, ki temeljijo na zame očitno nerazčiščenih predpostavkah (in s tem *eo ipso* očitno napačno obrazloženih sklepih) o tem, kaj se je v primeru umora dr. Jamnika (direktorja Kemijskega inštituta) ter poskusu umora njemu neposredno podrejenega dr. Plavca (vodje NMR centra na kemijskem inštitutu) v resnici zgodilo. Državljanke in državljani, predvsem pa družina in starša umorjenega, imajo pravico, da se očitna odprta vprašanja v resnici raziščejo in ugotovi, kdo je umoril njihovega sina, moža in očeta. Prav tako si Slovenija, kot država, ki stremi k idealu pravne države, ne more privoščiti, da bi, zaradi ne dovolj temeljitega razčiščenja ključnih odprtih vprašanj, ki pa bi jih bilo mogoče preiskati in razčistiti, tako huda kazniva dejanja ostala nepojasnjena.

DDr. Klemen Jaklič
Sodnik

⇒

Vrsta zadeve:

ustavna pritožba
ustavna pritožba

Vrsta akta:

posamični akt
posamični akt

Vlagatelj:

Milko Novič, Ljubljana

Datum vloge:

29. 8. 2016

Datum odločitve:

29. 3. 2018

Vrsta odločitve:

sklep

Vrsta rešitve:

nesprejem ustavne pritožbe

Objava:

Dokument:

US31375